

[Axel Dam.]

svage Modstander. Det synes utroligt, at Menneskeheden har kunnet finde paa noget saa unaturligt ædelt. Og derfor overrasker det heller ikke, at den samme Menneskeheden nu synes at ville opgive den og slaa ind paa Regeringssystemer, der underkuer enhver oppositionel Gruppe.

Dette er den politiske Krise i Europa, og det er ogsaa den antiliberalistiske Nationalisme med sin Selvforsyningspolitik og dermed sammenhængende Rustningspolitik, der er en vigtig Aarsag til den økonomiske Krise. Nationen, der før var den store, aabne, luftige Atmosfære, er — som Ortega udtrykker det — blevet til en Provins, et lukket Rum. — Ja, saaledes ogsaa i Danmark.

Jeg kan altsaa ikke synge nogen Lovsang over Rigsdagens Udbytte af denne Samling. Det eneste, jeg kan omtale med Glæde, og som jeg derfor vil slutte med, er Udenrigsministerens Optræden i Genève. Skønt det allerede er sket fra anden Side, vil jeg dog paa egne og paa min Gruppes Vegne udtale vor Anerkendelse og vor Tilslutning til Udenrigsministerens Optræden.

Aksel Larsen: Det er naturligt, at den hittidige Debat har maattet være ret anstrengt og ret stilfærdig. I og for sig beundrer jeg Ordførerne for de fire saakaldte store Partier, eller for de fire endnu store Partier, at det virkelig er lykkedes dem at overholde Forretningsordenen paa den Maade, at de hver især brugte den Taletid, de gennem den nye Forretningsorden har beskaaret sig selv. Det er en oratorisk Kraftpræstation af hver enkelt, som man ikke skulde have tiltroet dem, som almindelige Mennesker paa Forhaand maatte sige, man ikke kunde vente. Vi staar jo nemlig ved Afslutningen paa en Uge i Rigsdagens Liv, hvor der er sluttet en Række større og mindre politiske Kriseforlig, hvor de samme fire store Partier er blevet enige om en Række Sager — saa kan man tillægge dem større eller mindre Betydning, man kan ikke tvistes om, hvorvidt der har været Enighed i de Spørgsmaal til Slut. Og saa venter man sig jo ikke, at vi derefter skal have en saakaldt storpolitisk Debat, hvor de samme fire Partiers Repræsentanter skal bruge en hel Time hver til at fortælle, at de i Bund og Grund omtrent, i stort som i smaat, er uenige med hinanden.

Jeg kalder det en oratorisk Kraftpræstation, men jeg beklager for Hovedtalerne fra de fire Partier, at det sikkert ikke lykkes dem at faa Vælgerbefolkningen

til at tro paa det. Vi har her hørt i de holdte Taler, at der er meget stor Uenighed, i hvert Fald mellem de to Konstellationer her i Tinget, Regeringspartierne og de to store borgerlige Oppositionspartier, og Uenigheden skulde manifesteres paa en Række Omraader. Jeg har med min bedste Vilje ikke kunnet faa Øje paa udslaggivende, principiel Uenighed, og jeg har forsøgt samvittighedsfuldt at betragte alle det politiske Livs Omraader.

Hvad Erhvervspolitikken angaar, har saavel Venstre som de Konservative rettet en Række Konverteringsbebrejdelser mod Regeringen. Men det forekommer mig, at de Bebrejdelser ikke har nogen synderlig Vægt, dels efter at man nu er enedes om paa en eller anden Maade at opgalvanisere de sørgelige Rester af den afdøde Dahlgaaardske Konverteringsordning, dels efter at man i sin Tid i Fællesskab slog den ihjel, fordi Bankerne modsatte sig den. Jeg tror ikke, man behøver at bruge saa forfærdelig megen Tid eller Kraft til at faa undersøgt, hvem af Partierne der i Grunden har Hovedskylden for den Misere, Landbruget ligger i med sin Gældsstiftelse; de kan omtrent være lige gode i den Henseende, især da ingen af dem har villet gaa ind paa de afgørende Krav, som er stillet af de nødstedte Landbrugere selv om en gennemgribende Gældssanering, der bl. a. halverer Rentebyrden.

De, der i Fællesskab har modsat sig dette Kravs Gennemførelse, ja, de, der end ikke har fundet det Ulejligheden værd at fremføre det her, skønt de tidligt og sildt pukker paa, at de er Repræsentanter for de jyske Bønder, der har rejst Kravet, de behøver ærlig talt ikke at staa her og regalere hinanden paa Grund af den Skæbne, Konverteringen har lidt.

Det ærede Medlem Hr. Krag siger, at de øvrige Erhverv synes at have det aldeles udmærket, Søfarten har det godt, der er praktisk talt ingen Oplæggere mere i Modsætning til de foregaaende Aar, og kaster vi et Blik paa Industrien, ser vi jo det samme Billede. Men til Trods for at Beskæftigelsen i disse Fag burde være god; eftersom de tjener godt, er der en meget stor Arbejdsløshed, og det tilskriver det ærede Medlem Landbrugets sørgelige Stilling. Naturligvis falder det ikke det ærede Medlem saa lidt som hans Kollega i Aanden, det ærede Medlem Hr. Thomsen, ind at se lidt nærmere paa Tingene, for saa vilde de opdage, at Spørgsmaalet om de nævnte Erhvervs Evne til at afkaste Overskud saa godt som intet har med Beskæftigelses-